

Konu : Transit Rejimi Kapsamı Eşyalarda
Eksiklik veya Fazlalık Tespit edilmesi Hk.

Tarih:21.12.2022
81171344 / 22.12.2022

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne

Transit rejimi kapsamında gelen eşyaların varış gümrük idaresinde muayenesi sonrasında ya da antrepo veya geçici depolama alanına boşaltılması sırasında YGM ya da muayene memuru tarafından eksiklik veya fazlalık tespit edildiği durumda Gümrük Yönetmeliği 239 ila 241'inci maddeleri uyarınca takibata geçilmesi için varış gümrük idaresince hareket gümrük idaresine bildirimde bulunmaktadır. İlgili mevzuat uyarınca ortak transit veya ulusal transit rejimi kapsamında yapılacak olan takibat neticesinde 28 gün içerisinde sonuç alınırsa rejim ibra edilmekte, aksi takdirde eksik veya fazla olan eşyalar için ilgili mevzuat uyarınca işlem tesis edilmektedir.

Bunun yanında, transit rejimi kapsamında taşınan eşyalar için teminat verilmekte, Yetkilendirilmiş Yükümlü Belgesi sahipleri için ise götürü teminat verilerek işlemler devam ettirilmektedir. Ancak çeşitli gümrük idarelerinde eksik/fazla çıkan kaplar için takibata başlanılmasının yanı sıra, takibata konu edilmeyecek eşyaların da gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına izin verilmeyerek takibatın sonlanmasının beklenildiği ve bu durumun da özellikle sanayici ve ihracatçı olan firmalar açısından mağduriyetler ortaya çıkardığı görülmektedir. Birden fazla taşıma senedi kapsamında taşınan ve/veya aynı alıcı fakat farklı göndericilere ait yüklerde eksik/fazla çıkan eşyaya ilişkin araştırma tamamlanıncaya kadar ilgili araçtaki tüm eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına izin verilmemesi sebebiyle; sanayici ve üretici firmaların takibatın tamamlanmasına kadar geçen sürelerde gerek maddi anlamda gerekse ticari iş ve akışın sekteye uğraması ve üretimin devam ettirilememesi sonucu mağdur oldukları gözlemlenmektedir.

Gümrük Genel Tebliğinin (Seri No:4) "Beyanın Kontrolü" başlıklı 37'nci maddesinin 4 ila 9'uncu fıkralarında;

"(4) Beyanın kontrolü neticesinde uyumsuzluk tespit edilmesi halinde Yönetmeliğin 239 ilâ 241 inci maddeleri uyarınca işlem yapılır ve kontrol sonucu sisteme girilirken "B1-Uygunsuz" kodu kullanılır.

(5) Varış gümrük idaresinde eşyanın laboratuvar tahlilinin yapıldığı durumlarda, üçüncü ve dördüncü fıkradaki işlemler, tahlil sonucunun alınmasını müteakip gecikmeksizin yerine getirilir.

(6) Yönetmeliğin 239 ve 240 uncu maddelerine konu beyana aykırılıkların ispatının gerektiği hallerde; eşyanın mahrecinden yüklenmediği veya eşyanın mahrecinden eksik veya fazla yüklendiği, yanlışlıkla başka bir yere boşaltıldığı ya da kaza veya avarya sonucu kaybolduğu veya çalındığına ilişkin eşyanın yüklendiği liman idaresi, çıkış acentesi, taşıyıcının bir kamu kuruluşu olması halinde bu kuruluş veya yükleme esnasında bu kurum ve kuruluşların bulunmaması halinde ihracatçı veya yüklemeyi yapan kuruluştan alınan ve eşyanın yüklendiği limandaki en büyük mülki idare amirince,

gümrük idaresince, ticaret ve sanayi odalarınca veya liman başkanlığınca onaylanmış belgelerin rejim hak sahibi tarafından ibrazı halinde, eksiklik veya fazlalık takibatı sonlandırılır.

(7) Kontrol sonuçları girilirken ayrıca taşıma sırasında TRB'ye girilen aktarma, yeni mühürler veya taşıma sırasındaki durumlar gibi bilgiler de sisteme girilir.

(8) Varış gümrük idaresi, kendisine ibraz edilen TRB'yi ve diğer ekli belgeleri muhafaza eder.

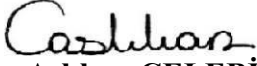
(9) YGM bulunan antrepolarda boşaltma sonuçları YGM veya YGM'nin antrepodaki çalışanı tarafından sisteme girilir. Boşaltma sonuçları uygun olan TRB'ler, boşaltmanın yapıldığı antrepodan sorumlu YGM tarafından, aynı gümrük idaresine bağlı birden fazla antrepoya eşya boşaltılması durumunda ise son antrepodan sorumlu YGM tarafından, bordroya kaydedilerek boşaltmayı takip eden en geç üç iş günü içerisinde varış gümrük idaresine iletilir. Boşaltma sonucunun uygun olmaması halinde uyuşmazlığın tespit edildiği antrepodan sorumlu YGM tarafından en geç takip eden iş günü mesai bitimine kadar gümrük idaresine ilgili transit evrakının ulaştırılması zorunludur. YGM tarafından bu fıkra hükümlerine uygun hareket edilmemesi halinde her bir transit beyanı için YGM'ye Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezası uygulanır.”

Hükümleri belirtilmekle birlikte transit eşyasında eksiklik veya fazlalık çıkması durumunda yapılması gereken işlemler sayılmış ancak takibata konu olmayan eşyalar için herhangi bir hüküm içermediği görülmüştür.

Diğer taraftan uygulamada ilgili tebliğe ilişkin bir başka sorun daha gözlemlenmektedir. Birden fazla alıcının eşyasının bulunduğu ya da birden fazla gönderici ve tek alıcının bulunduğu birden fazla taşıma senedi kapsamında yapılan taşımalarda, eşyanın varış yerinin antrepo olduğu taşımalarda malumlarımız olduğu üzere eksiklik veya fazlalık tespit edilmemişse YGM tarafından varış bildirimini yapılmaktadır. Eksiklik veya fazlalık olması durumunda ilgili tebliğin 37 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası uyarınca işlem yapılmaktadır. Ancak günümüzde birçok sanayici firma stok maliyetlerinden tasarruf etmek için sıfır stokla çalışmaktadır. Bu nedenle eşyanın işlemlerinin tamamlanıp üretim tesisine gidişinde dakikalar bile büyük önem arz etmektedir. Birden fazla alıcının eşyasının taşındığı ve alıcılardan birinin YYS belgesi sahibi firma olduğu, antrepoya aracın varışının mesai saatleri dışında gerçekleştiği, antrepoda YGM tarafından eksiklik/fazlalık tespit edilen işlemlerde mağduriyetler ortaya çıkmaktadır. Gerekli tespitlerin yapıp hareket gümrük idaresine uygunsuzluk bildirimini yapılana kadar eksiklik veya fazlalık söz konusu olmayan eşyanın da teslimi yapılamamaktadır.

Bu çerçevede, yukarıda detaylı olarak izah edildiği üzere, mesai saatleri içerisinde birden fazla taşıma senedi kapsamı taşınan eşyalardan herhangi birinde tespit edilen eksiklik veya fazlalık sonucunda başlatılan araştırmaya konu olmayan diğer eşyanın, sistemde uygunsuzluk bildiriminin yapılmasını müteakip ilgisine teslimi, mesai saatleri dışında araştırmaya konu olmayacak eşyanın sahibi YYS sahibi ise YYS sahibi firmanın eşyasının YGM tarafından tespit yapılmasını müteakip teslim edilmesi ve yaşanan uygulama farklılıkları neticesinde ortaya çıkan mağduriyetlerin giderilmesi konusunda gerekli çalışmanın yapılması hususunda gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Ashlan ÇELEBİ

Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan KATTAŞ

Bursa Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Serdar KESKİN

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Taşkın DALAY

İzmir Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Cebraail ORMAN

Mersin Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı